

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole, nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Din cauza sfintei sêrbători a S. S. „Constantin și Elena” numărul proesim va apăre Sâmbăta în 23 Maiu v.

19 Maiu, 1787.

Se împlinesc astăzi o sută de ani, decând episcopul de atunci al eparchiei noastre, al Transilvaniei, Gedeon Nichitici a întreprins visitațiunea canonică în eparchia sa.

La 19 Maiu 1787 năpăstuitul episcop al năpăstuitei biserici ortodoxe din Transilvania și-a început activitatea sa ca vizitator al eparchiei sale cu comuna Sêlște. Aici s'au adunat preoții din împrejurime cu protocoalele lor, cari apoi se vizitară din foaie în foaie, din cerculariu în cerculariu, se confruntară cu formulariul de atunci prescriș pentru protocoale, și în manuscrisul original, care din întâmplare ni-a cădât în mână, se însemna, dacă preotul are singelie, și dacă el este în ordine cu protocoalele.

Lucrările acestea s'au continuat se vede în întreaga eparchia.

Vitregitatea timpurilor trecute pretutindenea ruine a lăsat pe urma sa în sinul bisericii noastre. Ce era deci mai natural ca și aceea, ca originalul testificărilor despre această visitațiune ca ruină să cadă în mâinile noastre tocmai după 100 de ani.

Ce era mai natural ca aceea, ca un preot dela sate se ne trimită nouă acest prețios document despre o lucrare sêvêrșită în eparchia noastră acum o sută de ani, lucrare care pentru generațiunea de astăzi este de cel mai mare interes.

În vieța unei biserici o sută de ani nu este tocmai lucru, despre care noi nici să nu visăm. Alt-cum e la noi. Revoluțiunea dela 1848 a nimicit archiva dela consistoriul nostru, așa, că noi trebuie să căutăm a aduna de pe la privați actele și documentele pentru istoria mai prospătă din vieța suferințelor noastre.

Originalul visitațiunei canonice, de care vorbim, s'a aflat la parochul nostru din Tilișca Vasiliu Iosof, și după cum mi scrie tēnêrul capelan de acolo, Vasiliu Iosof, dēnșii încă nu știu cum a ajuns manuscrisul în mâinile lor.

Manuscrisul nu este complet; cât a ramas, este foarte bine conservat, durere numai, că multe foi lipsesc așa, că nu se poate da o iconă fidelă a lucrării în toate comunele din eparchie.

Hârtia este durabilă, precum se fabrica ea pe timpul acela. Împărțită în două, pe fractura dela

partea stēngă este însemnată comuna bisericească, urmează imediat numele preoților, după cari se notează, dacă are sau nu are singelie. Pe fractura din partea dreaptă urmează constatarea, dacă protocoalele bisericesci sunt în ordine, apoi instrucțiunea, ce se da cu acest privilegiu preoției și alte note de interes istoric, cum este bunăoară fasiunea preoților din Bran, despre năpăstuirile, la cari erau espuși din partea turcilor. Pentru noi deși defectuos, acest manuscris are mare importanță. Vedem în el descrițiunea de atunci a parochiilor noastre, un felu de șematism despre statul personal al preoților, și despre starea culturală, la care eram pe atunci.

Mai mult. Deși defectuos, acest manuscris ne permite să facem o comparațiune între acum și acum o sută de ani și să vedem ce ni s'a mai conservat din cele de atunci, pe ce locuri anume, și unde suntem în pierdere.

O mângăere sufletească vor avea cetitorii nostri, cari au fericirea de a se fi păstrat în acest manuscris rezultatul visitațiunei canonice pe acum o sută de ani în locul născerii lor. Ei vor vedea pe moșii și strămoșii lor din veacul trecut, cari între împrejurările de atunci au fost apostolii neamului nostru, căci pe acea vreme numai preoții au ținut sufletul în poporul român.

Pe sub munții Carpați multe documente s'au păstrat și încă multe se păstrează fără a se putea judeca importanța lor. În special la preoții nostri se vor fi aflând multe cărți vechi, cari pot avea mare importanță pentru biserica noastră.

Convingerea noastră e, că nu numai la părintele Iosof din Tilișca, ci și la alți preoți de ai nostri se vor fi aflând cărți din veacul trecut, cari pot cuprinde lucrări privitoare la vieța noastră ca biserica și națiune.

A le scoate la lumină și a le da publicității, aceasta este deocamdată chemarea noastră. Posteritatea apoi după ce noi le vom scăpa din perire, le va cerne, și va alege din ele materialul trebuincios pentru istorie.

Cu numărul de aji începem transcrierea manuscrisului despre visitațiunea din 1787.

Vom nota, că episcopul Gedeon Nichitici în întreaga visitațiunea, care în fragmentul dela noi se termină cu tractul Sibiu, comuna Boița, la 20 Iuniu 1788 a fost însoțit de secretarii sau Dimitrie Cernovici, care a scris protocolul, și care din mărcața scrisoare a lui judecând, a trebuit să fie un om energetic, apoi în comisiune pretutindenea stă scris și protopopul tractului.

Visitațiunea se estinde asupra protopopiatelor de atunci:

1. Mercurea; 2. Sas-Sebeș; 3. Orăștie; 4. Huniad; 5. Dobra; 6. Hondol; 7. Trestie; 8. Abrud; 9. Bêlgrad; 10. Lunca; 11. Mureș; 12. Ungra; 13. Egerșeg; 14. Idiciu la Reghin; 15. Brașov; 16. Făgăraș; 17. Corbi; 18. Sibiu.

Ne cade bine, că după o sută de ani putem face o reprivere asupra eparchiei noastre din timpurile neomenoaselor persecuțiuni de tot soiul:

Urmează documentul în „Foia.”

Revista politică.

Parlamentul unguresc a fost închis Joi de către Majestatea Sa împêratul și regele nostru într'un mod de tot splendid. Maj. Sa a fost venit în capitală — încungiurat de cele mai notabile persoane, — anume, ca actual închiderei parlamentului se fie efectuat tot așa de pompos, ca și în anii trecuți. Mesagiul regal rostit între strigăte entusiastice de „élyen”-uri e următoriu:

Stimați Domni, Magnați și Deputați, Iubiți credincioși!

Când înainte de aceasta cu trei ani v'am salutat primădată din acest loc, Ni-am esprimat încrederea, că urmând exemplului dietelor antecedente, și Domniile Voastre Ve-veți îndeplini datorințele cu o diligență esemplară.

Ne servesc spre bucurie, a putea declara astăzi, că nu Ne-am înșelat în încrederea aceasta.

Deși n'a fost cu puțință, ca să resolviți toate acele agende pe care Noi le-am îndigetat cu ocașiunea aceea, dar totuși s'au resolvit din cele îndigetate multe, și s'au creat totodată și alte numeroase și de mare importanță legi.

Casa de sus s'a organizat din nou și nu Ne îndoiim, că în forma actuală, și va îndeplini cu sumpătate chemarea legislativă în interesul tronului și a statului maghiar.

Periodul sesiunilor dietale s'a prolongit și așa dieta viitoare cu mai multă tignă va isprăvi importanțele cestiunii rămase neresolvite.

Cestiunea pensionării amploiaților statului s'a regulat pe o basă mai ecutabilă; dreptul apei s'a regulat din nou și prin aceasta încă s'a îndeplinit o lacună mare, regularea Dunărei de sus s'a asigurat pe cale legislativă, cu'n cuvânt, în toate direcțiunile vieții de stat s'au făcut dispozițiuni importante.

Prin construirea în măsură mare a căilor ferate vicinale și prin edificarea căii ferate Munkács-Stry, de importanță foarte mare pentru stat, rețeaua căilor ferate s'a perfecționat în mod însemnat; prin prelucrarea legilor municipale, comunale și disciplinare s'a efectuat în bună măsură administrațiunea și în privința sanitară, care e o cestiune atât de importantă,

Protocolul de cerculare au scris până la anul 1787, la luna Aprilie, așa și protocolul bisericii ne având deplin scris li se poruncește, ca mai degrabă să-l scrie și să-l isprăvească.

8. **Magu și Raisgor** Popa Dimitrie, n'are singelie. (Rusciori)

Protocol de cerculare n'are deplin scris, și nici protocolul bisericii. Pentru aceea i-se poruncește ca să împlinească amândouă protocoalele.

9. **Alămor.** Popa Ioan Bezan, are singelie.

Având amândouă protocoalele, și fiind că cel ce numai până la anul eurgătoriu au avut porunci scrise, și acestalalt, al bisericii, cu greșale scrise, i-s'au poruncit, ca ceta să-l împlinească cu scrisoarea rămăselor porunci și acestalalt mai cu bună îndreptare să-l scrie.

10. **Ioannes** sau **Ladámos** Popa Radu Banciu, are singelie. și **Mândra**

Acest preot arătând protocoalele sale, unul de poruncile cercularilor, carele nu numai fără toată rënduiala și cu necurătenie

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

Anno 1787, în protopopiatul Mercurei, în satul Sêlște.
În 19 Maiu.

- Secel.** Popa Atanasie Manu, n'are singelie.
Popa Iacob Popovici, are singelie.
Au și protocolul cercularilor, și al bisericii, de cei botezați, cununați și morți.
- Cacova.** Popa Dimitrie Ciucu, are singelie.
Popa Ioan Proca, are singelie.
Popa Toma Andreiu, n'are singelie.
Au și protocolul cercularilor, și al bisericii, despre botezați, și cununați și morți.
- Sibiul.** Popa Georgiu Popovici, are singelie.
Petru Budila, are singelie.
Stefan Tabac, n'are singelie.
Protocolul cercularilor numai din anul 1785 până la Nr. 170 din luna lui Aprilie au, cară de pe anul 1786 și 1787 n'au scris, și, și în protocolul bisericii s'au aflat multe greșale, pentru aceea li s'au poruncit, ca să pli-

nească protocolul cercularilor, și să îndrepte al bisericii după formulariu.

- Valie.** Popa Ioan Radu, are singelie.
Bucur Băila, are singelie.
Coman Atetu, are singelie.
Au și protocolul cercularilor și al bisericii, de cel botezați, cununați și morți. Numai că greșala protoc. cercul. aflându-o, li s'au poruncit să-l îndrepteze.
- Sêlște.** Prot. Moise Moga, are singelie.
Popa Ioan Popovici cel bătrân are sing.
Ioan Popovici cel tēnăr are sing.
Savva Popovici, are singelie.
Aleman Popovici, are singelie.
Stefan Marcu, are singelie.
Au și protocolul cercularilor, și al bisericii, despre cei botezați, cununați și morți.
- Galeș.** Daniil Munteanu, are singelie.
Ioan Popovici, are singelie.
Au și protocolul cerculariului și al bisericii despre botezați cununați și morți
- Tilișca.** Popa Daniil Miclêș, are singelie.
Dimitrie Miclêș, are singelie.
Popa Miron Lal, are singelie.
Popa Ioan Terhenu, are singelie.

din nou s'au mai adus legi folositoare; interesele culturale ale statului s'au promovat în mod însemnat prin sacrificiul pecunial necesare pentru punerea în lucrare a legilor aduse mai înainte în privința aceasta, esențია regnicolă, care s'a aranjat pe baza legii, în urma sacrificiilor Domniilor Voastre a reușit splendid; prin legea referitoare la stergerea instituției comunității din confiniul militar — maghiar s'a sistat deosebirea, ce exista între aceste și celelalte părți ale statului maghiar; cu un cuvânt pe terenul justiției, deși esențiale mai importante, așa fiind, numai s'au pregătit, totuși s'au adus numeroase legi, cari suplinesc golurile reclamate de viața practică; vedușele și orfanii membrilor armați încă s'au împărțit de dispozițiile salutare ale legislației. A amintit toate, câte s'au întemplat în decursul dietei acesteia, e cu neputință. Pe când de altminteră ne exprimăm părerea de rău, că parte în urma referințelor economice și evenimentelor importante intervenite, parte în urma presiunii dorințelor de a accelera dezvoltarea statului, n'am putut înainta în restabilirea echilibrului economiei statului așa precum am dorit, dar de altă parte Ne servese spre bucurie a Ne exprima recunoștința și mulțămia Noastră pentru acel devotament patriotic, că în butul desvoltării nefavorabile a stărei financiare, Vași îngrijit de siguranța tronului și a monarhiei Noastre.

Legea pentru gloate a ridicat în mod esențial puterea de apărare a monarhiei, ear aceea unanimitate însuflețitoare, cu care în mijlocul situației politice externe, ce se părea a amenința cu pericol, a-și pus la dispoziție sumele de lipsă pentru asigurarea apărării monarhiei, dovedește în mod elocant, că până când și D-Voastre împreună cu Noi dorim menținerea păcii, până atunci de s'ar părea aceasta ori și când a fi imposibil, fiecare fu al iubitei noastre țări ungurești e gata a apăra cu sângele și cu averea sa interesele tronului, monarhiei și prin aceea a iubitei noastre patrie maghiară.

Prin acest devotament pentru patrie precum și prin acea îngrijare, că destinuțiile, care sunt de a-se regula din timp în timp pe calea pactului între cele două state ale monarhiei noastre, s'au rezolvit în mod amical, guvernele noastre dobandesc un sprigin puternic în acele nisuițe ale lor, ca susținând bunele relații, în care ne aflăm astăzi cu toate puterile, se-și poată continua cu succes și speranță crescândă lucrările în acea direcțiune, ca pe lângă scutirea cu desăvârșire a intereselor noastre vitale, pacea se se poată menține și mai departe.

Primiți D-Voastre mulțămia Noastră ferbinte pentru aceasta lucrare patriotică și în general pentru zeloasele ostenele ale D-Voastre.

Primiți și duceți alegătorilor D-Voastre sincerile Noastre salutări regale.

Cu aceasta parlamentul present îl declar de închis.

Foile opoziționale maghiare însă sunt cu totul măhnite față de ținuta și succesele, ce a avut dieta în decursul sesiunii expirate, și nu află nici un merit pentru actualul guvern, în ce se privește fericirea patriei. Guvernul, ție ele, lucră după arbitriu, ear arbitriul acesta e cu totul în defavorul patriei, deoarece țara ungurească se tractează numai ca o colonie austriacă; n'avam rege maghiar, honvețimea n'are generali, ea se comandază de generali din armata comună, guvernul n'a îndrăsnit a încerca nici barem introducerea limbii maghiare în regimentele de sub coroana ungurească etc. — Cu un cuvânt prea patriotic, cele foi lucră, că până va mai sta actualul guvern, nici un lucru folositoriu nu se va efectui. Așa reso-nează foile maghiare opoziționale, și dacă denșiți, cari au puterea în mână nu sunt mulțumiți cu mersul lucrurilor, ce se mai țieem noi, cari ție de ție perdem și din ce mai aveam odată.

Nici măcar o ție n'a trecut dela închiderea parlamentului și Maj. Sa a și emis un autograf, prin care se convoacă dieta viitoare pe 26 Septembrie 1887 st. n.; ear ministrul de interne aduce la cunoștința municipiilor, că termenul pentru fitoarele algeri este astfel: alegerile nouă vor începe cu țiea de 16 Iunie și vor dura până în 27 ale aceleiași luni. La sfârșitul circulației dorește ministrul, ca alegerile se se facă conform legilor, în bună regulă și în „sens patriotic.”

Crisa ministerială din Paris încă e de tot încercată. Freycinet neputându-se înțelege cu conducătorii diferitelor partide a declinat dela sine invitarea de a forma noul cabinet. Din cauza aceasta președintele republicii, dl de Grévy, a însărcinat pe Rouvier cu aceasta misiune, ceea ce acest bărbat a și primit. E întrebarea numai, dacă va putea realiza compunerea unui cabinet, de oare ce îi stau în cale multe stavile. Stavila cea mai grea, ce se opune formării cabinetului, e cestiunea generalului Boulanger. Oportuniștii nu vor de loc se scie despre Boulanger și ei sunt sprijiniți încă de multe grupuri republicane; radicalii și intransigenții însă vor răsturna orice cabinet, în care nu va figura și generalul Boulanger.

Cu privire la nota circulară a Porții către puterile europene se scrie din Constantinopol, că Rusia earăși a început a lucra într'acolo, ca se aibă influință deciziătoare și liberă acțiune asupra sorții Bulgariei. Pertractările turcesci cu Rusia au rămas fără rezultat; ba în timpul din urmă se vorbește despre o răscoală ce a izbucnit în stambul, cu scop de a depune pe actualul sultan și în locul lui a ridica pe un pretin al rușilor; revoaltă însă alimentată de Rusia a fost năbușită și revolțanții parte decapitați, parte trimiși în robie. Circularea de altmădată a fost bine primită mai de toate puterile și se urgează pentru o schimbare de idei între diferitele guverne; numai Rusia nu dă nici un răspuns.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Sinaia *).

În Sâmbăta trecută (2/14 Maiu) împărăteasa noastră a fost oaspele părechi regale române în „Castelul Peleşului.” Regiunea romantică, frumșeata naturii împreună cu a artei, a făcut acest nume pretutindenea cunoscut. Cântat de buze poetice, el a ajuns a fi obiect de distracție în saloane și bordee. Elisabeta, nobila regină a României, a fost cea dintâi, care s'a inspirat de farmecul acestei regiuni și din inspirațiunea sa a produs, ceea ce ați lumea mărește sub numele „Povestile Peleşului.” Cuprinsul lor e, șoptele însuflețite ale monumentelor rămase neatise de vitre gitate trecutul. Un astfel de monument e și Sinaia. Călețorul privește cu drag la acest oraș încântătoriu. El te încântă așa de mult, încât numai cu dorul de a-l vedea te poți desparși de el. Sinaia pare a fi așezată în o căldură naturală, în care conduce un drum strimt, ce străbate alături de vorbăreața Prahovă. Jur-împrejur — cu deosebire spre apus-mează-noapte, — se înalță munți înalți. Deadreapta Sinaiei, se înalță în toată mărirea sa Buceciul, ale cărui piscuri pleșuge, chiar și în drielul verei par a fi acoperite cu o pătură subțirică de zăpadă. Jur-împrejur se estind pădurile dese de brazi întunecați, cari sunt veștmântul cel admirabil al Buceciului. Din acest parc al naturii, privește — ca un vultur — cel mai prețios mărgăritariu al acestei regiuni

* Reamintire din feriile de vară ale unui student, publicată în „Wr. Tgbl.” cu ocaziunea vistei Maj. Sale împărătesei Elisabeta la Sinaia

„Castelul Peleşului”, locuința de recreare și desfășurare a părechi regale în timp de vară. Castelul are o prezentare interesantă. Stilul, după care e edificat, e o combinațiune a diferitelor stiluri arhitectonice. Înfrumșețat cu sculpturi și turnuri, ceardacuri și balcoane, el îți atrage privirea chiar și dacă n'ai voi să-l privești. În vârful se falăie tricolorul român, roșu-galbén-vénat. Înainte de aceasta cu țee din abia se pusesse fundamentul acestui castel. Până la edificarea lui, regele și regina, când se depărtau în țiele călduroase ale verei din aerul stricat al Bucureștilor și alergau în atmosfera olimpică a acestei regiuni paradisiace, ei sălășluiau în mănăstirea Sinaia, unicul adăpost al călețorilor prin aceste locuri; încă de prin veacul al XIV. Mănăstirea e așezată pe un colniț și are un aspect destul de frumos. O biserică încungurată de nise zidiri scunde, e totul, ce admira lumea înainte de aceasta cu 10 ani în aceasta regiuni. Dar nici aceasta nu era adesea admirată, deoarece o excursiune prin aceste locuri înainte de a comunica trenul era ceva raritate.

În anul 1876 eram student. În vara acestui an plecarăm vre-o țee înși dela Brașov, ca trecând peste pasul Tîmiș, se străbătem în valea Prahovei și se cercetăm aceste locuri tainice. Peste noapte ne adăpostirăm în Sinaia. Dimineața viitoare am plecat mai departe, fără a observa pe deplin frumșețele acestei regiuni. Aceasta voiam să o facem cu ocaziunea reîntoarcerii. Nu departe de Sinaia, cale cam de o jumătate ție, era o crîmă, chiar lângă drumul țerei. Tocmai ne odihneam la umbra unui stejariu, când eată numai, că sosese o trăsură și se opresce chiar înaintea crîmei.

Călețorilor se cobori din trăsură și se apropiă de noi. Ne cunoscușe după căciulele vineții, că suntem studenți. „Bravo! Voi sunteți feciori”, — țise el — „Așa se cuvine! Înainte numai! Dacă veți ajunge pe seară la Sinaia întrebați numai după șeful medicilor militari, după generalul Davila; primul ve va da ceva de mâncare, căci pare că toți sunteți morți de foame!” Cu aceste el se depărta. Când plecă cu trăsură, ne mai strigă odată „La revedere în Sinaia” și apoi dispără.

Nu preste mult plecarăm și noi. La apusul soarelui sosirăm în Sinaia. Generalul Davila ne întimpă în drum cu cuvintele: „Odičniți-ve astăzi bine, mâine ve voiu presenta principelui!” Ne îndrumă apoi la sălăș în baracele de lemn, în cari era adăpostit un despărțiment de vênatori, ce era comandat spre a servi principelui. Toată noaptea tremurărăm, căci deși era vară și luna lumina ca țiea, totuși de pe piscul Buceciului adia un vânt subțirel, a cărui suflare recoroasă străbătea țără teamă prin încheeturile și crepăturile păreșilor subțiri ai baracelor. În fine se făcu ție. Jur-împrejur păduri de brazi, munți înalți cu piscuș subțiri, albastre, jos total verde, cereți vineții fără de nori, eară aerul străveșiu, curat și plin de miros plăcut.

Admirărăm aceste frumșeși și așteptărăm, povestind cu soldații, până la 10 oare înaintea baracelor. Deodată apără generalul Davila între noi și ne agrăi milităresce: „A-ție durmit bine? Postați-ve înaintea porții mănăstirei și așteptați pe principele!” Merserăm la poartă și ne postărăm acolo după poruncă. Nime nu era în jurul nostru. Deodată apără un domn oare-care. Era înalt și svelt de statură și îmbrăcat în civil. Obrazul îi era încungurat de o barbă neagră. El venia repede și după el alergau lătrând un căne groaznic. Se apropiă de noi. „D-voastre sunteți — ne întrebă — studenții dela Brașov?” „Da domnul meu!” răspuns cel mai bêtând dintre noi. Numai decăt sosi și generalul Davila. „Scușă, Alteț — țise el — însu mi voiam să ve recomand pe acesti tineri, dar nu sciam, că Alteț Voastră Ve-ție sosi așa de curând de pe promenadă.” Așadar acesta era însuși principele, pe care vorbitoriu nostru îl agrăise cu „Dl meu.” „Poțiiți a-mi fi oaspeți?” — întrebă principele. „Da, Maiestate, răspuserăm țoiți cu un glas. Peste câteva minute în mijlocul curții mănăstirii

era scris, ci încă nici porunci de anul acesta afară de una era scrise, adecă numai din luna lui Decembre, eară celelalte întru asemenea prea înalțelor date n'au scrise, și protocolul bisericeii despre cei cununai numai de trei foi, fără toată rânduiala avându-le, nu l'au făcut după chipul poruncit, ci fără toată rânduiala, și încă nici pe țoiți cei botezați, cununai și morți n'au scrise. Pentru aceea ca cu mai mare trezie se se afe întru paza poruncilor dela noi, întru asemenea preînaltelor date spre învățătura sa cu canonul trupesc se pedepsește.

11. **Aciliu și Annaș.** Popa Ioan Popovici, are singelie. Popa Samuil Popovici, are singelie.

Arătând protocolul cercularilor, și fiindcă din anul 1785, trei porunci au lipsit, și din anul 1786, numai până la Noemvrie, și din anul 1787 numai vr'o două am scrise, și celelalte cu lenevire le-a făcut, așa și protocolul bisericeii după chipul însemnat nu l'au scrise, și mai mult au rămas

nescris, pentru acia după preînaltă poruncă poruncindu-se neascultătoriuului pedeapsă s'au hotărât. Pentru această lenevire pe numiți preoți întru îndreptarea lor cu canonul trupesc a-i pedepsă.

Protopop Ioan Dobrot, ot Poiana.

Protopop Moise Moga, paroch în Seliște.

Protopop Ioan Popovici, paroch în Seliște.

Gedeon Nichitici m. p.

Cernovici m. p.

În Nagy-Ludos, anul 1787

21 Maiu s'au lucrat:

12. **Șugag.** Popa Ioan Fața, are singelie. Protocol pentru aceea n'are, pentru că el acum de curând fiind pe satul acesta preoțit, n'au aflat acolo protocol, acum dară i-se poruncește, ca în grabă să se facă, și toate trecute porunci în trênsul se scrie.

13. **Topêrcea.** Popa Adam Lup, are singelie. Popa Iosif Munteanu, are singelie. Popa Moise Fara, are singelie.

Protocolul cercularilor ne avându-l deplin, ci numai până în luna lui Martiu 1786 scris, i

s'au poruncit să-l împlinescă, dară al bisericeii l'au avut deplin.

14. **Kis-Apold și Nagy-Apold** și orașul **Mercure.** P. Cazan Oraștean, are singelie. Ioan Bune, are singelie. Nicolae Cazan, are singelie.

Aceștia au amêndoué proto-coalele, și al cercularilor, și al bisericeii.

15. **Nagy-Ludos.** Mihail Popovici, are singelie. P. Georgiu Fulea, are singelie. P. Luca Sasu, are singelie.

Și protocolul bisericeii și al cercularilor au avut.

16. **Cherpiniș și Becce.** P. Petru Dêzru, are singelie. P. Ioan Rufan, are singelie.

Au amêndoué proto-coale.

17. **Gêrbova** s'au **Sas-Orbo.** P. Petru Cerc, are singelie.

Fîind parochia nouă, și el acum de curând a venit acolo paroch, pentru aceea numai însemnări are și protocol va face.

(Va urma.)

resci se întinse o masă încărcată cu mâncări și beuturi. E de prisos a aminti, că toate acestea dispărură numai decât Principele și principesa stăteau la fereastră și priveau cu deosebire plăcere, cât de iute se goliau tăcerele. Ne ridicăram apoi cu toții, umplurăm păharele cu vin și pășirăm spre fereastră, unde era părechea domnitoare, și întonarăm o cântare, ce reaminti principelui și principesei patria stră-bună, cântarea „Sentinelă dela Rin“ (Die Wacht am Rhein). O așterșirăm cu „să trăiască“ părechea domnitoare. Principele și principesa veniră la noi în curte, ne mulțumiră pentru această ovațiune și la despărțire deteră cu fiecare mână.

Peste un pătraru de oră plecarăm mai departe către patria noastră, și ne duc-am ca vântul, veseli și voioși, căci bucatele puse pe masa princiară delaturaseră dela noi ori ce griji și nevoi, eară doru de a mai fi studenți și a mai vedea aceste regiuni — pe cari astăzi lumea le admiră — nu s'a stins nici acum din noi. St.

Varietăți.

* Dl Dr. Iosif Gall, după cum cu plăcere cetim în foile din capitală, — este denumit de membru pe viață în casa magnaților. Felicitările noastre.

* Ministrul unghuresc de culte și instrucțiune publică a învuițat din ajutorul de stat pentru scoalele medii confesionale pe anul scolar 1887/8 următoarele ajutoare: gimnasiului ev. ref. din Zé-lau 5500 fl., celui ev. ref. din Orăștie 5000 fl., celui ev. ref. din Seps-Szent-Görgy 3500 fl., celui evang. ref. din Ciurgău 4000 fl., celui ev. ref. din Micoș 3500 fl., celui unitar din Cluș 300 fl. Afară de aceasta au primit ajutoare pentru lucrările de construcțiune și instalare gimnasiului ev. ref. din Pesta 20,000 fl., cel din Zé-lau 4000 fl., cel din Orăștie 6000 fl. cel din Sighetul-Marmației pentru restabilirea edificiului ars 10,000 fl.

* Despre Maiul din Alba-Iulia ni se scrie următoarele: Maiul dat de către scolarii români în 14/26 Maiu, 1887, dela ambele scoale confesionale din loc au avut un succes foarte îndestulitor.

Dl învățătoriu Ioan Francu dela scoala gr. or. e demn de toată lauda, că au putut într-o atâta eșercita pe băieții scoalei în cânt, încât a produs în publicul de față o plăcere foarte mare și frumoasă.

Încât privește venitul curat material, e aproape 30 fl.

Domnii ofițeri de român sunt de laudă, că au participat în așa numer mare, însă cu părere de rău unele familii românești din loc nu au participat, din ce cauză nu știu, însă poate că acestea aparțin (nu ție de toate) partidului triunvirat nou „kosere Gyulafehérvár“.

Toată stima și lauda merită și damicelele, că s'au prezentat mai toate în costumuri naționale, și prin aceasta au dat petrecerei o adevărată culoare românească, adică după cum s'a exprimat un domn de față „Oláh mulatság“.

„Quadrilul“ și „romanele“ le-au dansat 25—30 părechi.

Dintre onorabilele doamne, cari au asistat la petrecerea aceasta am observat pe d-nele Anna Șandor de Vistu, din Oarda de jos; Alecsandrina Moga, de pe câmpie; Elena Tordoșan, Anna Pătița, Anna Velican, Marcia, Roșca, Șerban, Publius, Cirlea, etc. Ear dintre mândrele steluțe, ce au luminat în decursul petrecerei, am observat pe d-șoarele:

Letița Șandor de Vistu, din Orda de jos, Elena Fetița, (din Luna); surorile Marcia, surorile Bergian, Eufemia Pipos, Victoria Roșca, Rosa Șerban toate în costum, etc. etc.

Petrecerea s'a finit la 2 oare dimineața, ducând fie-care suvenir plăcut ce sine despre aceasta petrecere animată.

a + b.

* (Procesul bisericii Sfintei Treimi din Brașov — cetate.) După cum cetim în jurnalele din capitală, procesul ce l'a purtat români acum de 4 ani cu grecii pentru de a li-se recunoască deplină paritate în administrarea bisericii și a averii bisericesti după o pertractare de 4 zile Joi în 14/26 Maiu s'a decis la curia regală în mod definitiv în defavorul românilor. Înregistrăm cu durere acest fapt, fără de a intra în apăsarea mai de aproape a lucrului până ce nu vom avea la mână informațiuni esacte.

* (Arderea operei-comice din Paris.) Ceea ce s'a întâmplat mai anii trecuți cu Ring-theatru din Viena, s'a întâmplat în zilele trecute cu așa numita „opéra comique“ din Paris. Aceasta zidire de pe piața Morivaux, în apropierea bulevardului italian, a fost cu totul distrusă de flăcările focului. După cum se scrie aspectul a fost îngrozitor și o spaimă nespasă a cuprins întreg orașul. Focul a isbucnit din o esplosiune a gazului pe bină tocmai precând se executa opera „Mignon“ și în curând

flăcările au cuprins întreg teatrul. Mulțimea înfricoșată a năvălit afară prin tot locul pe unde afla scăpare. Mulți au fost striviți, mulți calcați, mulți au sărit de pe ferestrii, cari în mare parte au rămas schilavi. O mulțime de cadavre s'au scos numai scrum și cenușă. Numărul celor morți după constatările de până aci trece peste 70. Jalea domnesce în întregul oraș. Edificiul „Opéra comique“ a fost ridicat la 1596 și de atunci încă destinat pentru produceri teatrale, la 1839 a fost earăși mistuit o parte a edificiului de îngrozitoarele flăcări.

* Concesiune de tîrg. Ministrul de agricultură, industrie și comerț a conces comunei Cața (ctt. Târnavei-mari), ca să țină în fiecare an la 7 Maiu și 15 Septembrie st. n. tîrg de țeară.

* (Mulțămîta publică.) Subscrisul comitet aduce prin aceasta cea mai profundă mulțămîta:

1. Institutului de credit și de economii „Albina“ din Sibiu, pentru ajutorul de 200 fl., votat prin adunarea generală, ținută la 29 Martiu a. c., pe seama scoalei elementare de fete a reuniunii.

2. Onorabilului Domn Dr. Vasiliu Lucaciu preot gr. cat. în Șișesti pentru suma de 5 fl., donată reuniunii.

Sibiu, 28 Maiu, 1887.

Comitetul reuniunii femeilor române din Sibiu.

— Subscriții ca comisiune eșită la fața locului în Cetatea de baltă pentru reviziunea rațiociniului bisericeii gr. or. pe anul 1886 — și împlinesc prin aceasta cea mai plăcută datorință impusă de comitetul parochial a numitei bisericeii, exprimând prin aceasta cea mai călduroasă mulțămîta, marimoșilor binefăcători, cari au contribuit cu oferte benevole la edificarea bisericeii cu următoarele sume: Preaonoratul Domn Prototoposier al tractului Târnavei inf. și paroch în Cetatea de baltă Nicolau Todoran cu 100 fl. v. a. Colectantele O. D. Vasilie Iosof par. și învățătoriu gr. or. în Tilișca dela sine 1 fl. dela P. O. DD: Daniil Marcu, 1 fl.; Ioan Iosof, 1 fl. 20 cr.; Petru Iuga, 50 cr.; Stefan Milea, notariu 50 cr.; George Brat, primariu 80 cr.; Nicolae Juga, econom 40 cr.; Dumitru Iosof, învățătoriu 20 cr.; George Staneasa, 20 cr.; Dionisiu Juga, 20 cr.; Ioan Prica, 20 cr.; Teodor Brat, 20 cr.; Andreiu Juga, 70 cr.; Andreiu Marcu, neguțătoriu în Galeș 50 cr.; Ilie Floaș, 20 cr. —

2. Ilie Țete, econom din Cetatea de baltă, 1 fl.; Sofia Cucuiu, economă din Cetatea de baltă 3 fl.

Primească acești marimoși binefăcători mulțămîta comitetului parochial amintit pe lângă sincera urare, ca Dumnezeu să le respătească insuțit.

Cetatea de baltă, 16 April, 1887.

Iosif B. Crișan, paroch gr. or. al Boianului ca comisar protoposesc., Zacheiu I. Sasu, paroch gr. or. al Blășelului ca comisar protoposesc., Ioan Țete, epitrop prim., Nicolae Cucuiu, hobori epitrop, prin Nicolae Todoran, protopop., Ioan Cucuiu, notariul com. parochial.

* (Mulțămîta publică.) La mica tombolă, ce s'a arangiat în 24 April a. c. în favorul reuniunii femeilor române din Abrud și jur au încurs 58 obiecte, preste cari s'au făcut 500 losuri, cari s'au vîndut cu 100 fl. Cu ocaziunea sortirei fiind și petrecere cu dans, au mai încurs ca tace de intrare 30 fl. 50 cr.

Din suma de 130 fl. 50 cr. detragându-se speșele în suma de 29 fl. 20 cr. au rezultat un venit curat în suma de 101 fl. 30 cr.

Avînd în vedere acest rezultat frumos dela tombola arangiată într'un timp atât de scurt, subscriții venim a împlini plăcuta datorință, exprimînd cea mai călduroasă mulțămîre și recunoștință tuturor Onorabilelor doamne și domnișoare din Abrud, Bucium, Cămpeni și Roșia, cari au binevoit a conferi și conlucra, precum și domnilor, cari au contribuit la aceea tombolă.

Abrud, în 20 Maiu, 1887.

În numele comitetului

Anna Gall,
presidentă.

Alexandru Ciura,
secretariu.

* De decan la facultatea juridică din Cluș s'a ales Dr. Ludovic Farkas; ear la facultatea medicinală tot de acolo Dr. Arpad Bokay.

* (Stațiune telegrafică.) Începînd cu 15 Maiu s'a instituit oficiu telegrafic la băile din Vălcule (Előpatak) pe întreg sezonul de băi.

* Ploae de nêsip. Un fenomen extraordinar s'a putut observa în zilele din urmă în Vicenze. Deși fenomenul nu e de tot nou în analele meteorologice, cu toate acestea foarte rar se întîmplă ceea-ce s'a observat în locul numit ca adică: în anumite ore din ție cădea o ploae de nêsip foarte fin.

* De lângă Verșeș se scrie, că în comuna Costeiu locuitorii sunt rău maltratați de oficiile

administrative. S'au adus încă din 9 Maiu 2 companii de soldați dela Seghedin, cari au fost împărțiți câte 4 și mai mulți în casele locuitorilor, patru executorii de dare despoaie pe bietul popor de tot, ce mai are. Mai bine de 50 capi de familie, bănuși au fost arestați, rămînînd femeile și fetele în grija cătanelor. Toate acestea nelegiuri din pricină, că s'a pușcat ziua la aceeași din mulțime asupra primariului, care era învățat să belească!

Semne triste...!

* Cum se regenerează tinerii. În orașul Newton (în New-Jersey) s'a format de curînd o societate cu devisa „contra viului“ cu scop de a regenera pe tineri. Societatea o constituie fetele tinere din acel orașel, care sunt aproape de măritat. Ori-ce fată care voese a intra în aceea societate, și ia asupra-și angajamentul, de-a respinge fără milă, și cu nici o considerare pe ori care tiner, care ar voi să o ia de soție, dacă aceluia îi plac beutiurile alcoolice sau tutunul, s'au este în o altă privință prăpădit. Nobila intențiune a fetelor se pare însă, că nu va avea rezultatul dorit, fiind-că însurșezii decât să lase beutura și țigara, după cum pretind tinerile fete, mai bine le lasă pe ele. Deci se nu fie problema cam puțin re'ntabilă pentru moralisatoarele damicele.

* Locomotivele, ce s'au esportat din Statele-Unite dela 1875 până acum au costat suma de fr. 63,500,000. Pe America sudică vin 37%_o; pe Engliera și coloni 29%_o; Mexicul 14%_o; Spania și Cuba 10%_o și Rusia 4%_o.

* (Rectificare.) Suntem autorizați din partea competentă a face rectificarea: termenul pentru licațiunea minuendă pentru edificarea unui adaus la scoala din Săliște se va ține nu în 26 Maiu a. c. st. v. ci în 25 Maiu a. c. st. v.

Red.

* (Bibliografic.) A eșit de sub tipar „Stupăritul întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începutorii și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei de Constantin Dimian preot în Brețcu. Brașov 1887 tip. Alecsi. Prețul unui exemplar 80 cr.

Scolul ce l'a avut autorul la edarea acestui op de mare însemnată și importanță mai cu seamă pentru poporul român, este cel mai salutar. Tractarea întregului material, după cum se află în acest op al părintelui Dimian, e dovadă eclatantă despre o pracsă îndelungată și cu mult interes făcută din partea autorului pe acest teren. Partea cea mai mare din lucrarea aceasta o vor cunoaște cetitorii foiei pedagogice „Scola și Familia“, în care a apărut în anul trecut și din partea căreia încă se recomandă cu tot dinadinsul, ca cea mai bună scriere la noi în ramul acesta. Limba ușoară, în care e tractat întreg materialul, ce se ține de stupărit, înleneșce chiar priceperea și din partea ori căruia țeran, care stie ceti. Recomandăm deci și din parte-ne cu toată căldura cartea de stupărit a părintelui Dimian, care este cea mai perfectă în ramul acesta la noi.

Principiile fundamentale

din pedagogia științifică, cu deosebită privire asupra lui Herbert.

a) Temeiul pedagogiei științifice.

Principiul fundamental al pedagogiei științifice este:

„Pedagogia ca știință atărnă dela filosofia practică (etica) și dela psihologia. Filosofia practică ne arată ținta, scolul educațiunii; psihologia ne arată calea, mijloacele și pedecile ei.“

Așa dară întreg sistemul pedagogic se rașimă pe doi stélpi puternici anume: pe etica și psihologia științifică, și rășimăta pe acești doi rami științifici, însăși pedagogia ia caracterul de știință de sine stătătoare.

Cel dintăiu, care a basat pedagogia pe aceste două temelii a fost filosoful Herbert, care și-a dezvoltat păreriile sale în aceasta direcțiune special în scrierile sale: „Filosofia practică“ (Göttingen 1808) și „Psihologia“ sa.

Herbert întemeiază moralul seu pe următoarele cinci idei (concepte) cardinali: cea a libertății interne, a perfecțiunii, a bunăvoinții, a dreptății și a bunei cuviințe.

Ce va să însemne aceste noțiuni se va vedea din cele următoare.

Libertatea internă este consonanța voinții cu vederile noastre proprii, sau întocmirea lucrurilor noastre după cea mai bună a noastră convingere. Cine lucră contra acestora resp. lucră după ideile și poruncile altora, acela nu e deplin moral, adică îi lipsește libertatea internă.

Idea sau conceptul perfecțiunii pretinde o voință puternică, bogată și mult cuprîndătoare.

Bunăvoința este desinteresatul devotament pentru binele oamenilor, bunăteata inimei sau iubirea curată.

Idea sau conceptul dreptății pretinde încunjurarea certe, ca un ce în genere displace, iubirea păcii și aflarea respective căutarea modalităților pentru exercitarea dreptului fie-căruia. Iar idea sau conceptul buneiiuviinței este dispoziția de a fi gata pentru răspunderea unei binefaceri premeditate.

Aceste idei practice, ce se refer la faptele vieții, cuprind în sine toate referințele și jurstările morale atât ale individului, cât și ale întregii societăți omenești; ele luate într'una formează idealul virtuții, țința supremă, scopul final al vieții, fără deosebire pentru fie-care om.

În urma acestora, problema educației consistă într'a desvolta din elev un om moralicește bun, sau de oare ce moralitatea este însușirea de căpetenie — idealul, ce trebuie să caracterizeze pe o persoană, astfel una dintre recerintele pedagogice este: conducerea elevului la acest ideal.

Scopul educației — dice Th. Waitz — este, a se asigura fiitorului om o direcțiune morală pentru viața sa internă.

Coroana educației după Herbart este: soliditatea caracterului moralității, adică un caracter moral, cu alte cuvinte o voință puternică, consecventă, care se stea în serviciul ideilor morale.

Un asemenea caracter este scopul final al educației.

Trebuie însă neapărat să se desvolte în formă convenită — proporționată — și celelalte părți mai

esențiale, ce sunt condițiunile perfecționării omului, cum sunt: inteligența, marimia, generositatea, religiozitatea ș. a. Cu un cuvânt, omul în întregitatea sa să fie educat, precum pretind multe interese de aceeași însemnatate.

Ce se referă în deosebi la partea religioasă a educației aflăm, că la tot cazul religiozitatea pentru filosoful Herbart nu formează un obiect de sine stătător, ci ca pedagog o privește ca pe mijlocul cel mai însemnat al educației. Desvoltarea morală a educației trebuie neapărat să se aducă în legătură cu cea religioasă resp. cu interesul religios sau legătura intimă dintre om și Dumnezeu, adică religiozitatea să se cultive cu toată îngrigirea.

Tot de aceasta părere e și Ziller, care încă susține că partea morală a educației e de a se aduce în legătură intimă cu cea religioasă, pentru că moralul, deși luat numai și de sine e cu deplină valoare, totuși devine efectiv, numai basat pe preceptele religioase — numai pe aceasta basă se poate da unui caracter moral tăria cuvenită, căci conștiința despre ființa unei autorități mai înalte întărește influința prescrierilor morale asupra elevului.

Așa ni se descrie scopul educației împreună, respective basat pe etică.

Se trecem acum la al doilea factor principal al pedagogiei, adică la psihologie.

Dacă organizațiunea școlii interne și externe, planul de învățământ, cursul învățământului, metoa-

dele și regulile educației nu corespund principiilor psihologiei, atunci învățătorii și toți cărora li-s'au încredințat destinele educației lucră în întunecare, toată instrucțiunea și educațiunea lor plutește în aer și nici odată nu pot calcula la un rezultat sigur.

Tocmai pe cum un medic, nu poate produce încredere, nu poate fi medic perfect, dacă nu cunoaște corpul omenesc și fenomenele lui, tocmai așa nu poate merita încredere, nu poate fi educator desăvârșit un învățător, fără cunoștințe psihologice.

(Va urma.)

Posta redacției.

Dlul Dr. C. în S. Mulfemindu-Ve pentru atențiunea manifestată prin trimiterea manuscrisului pentru „Foiță”. Ve rogăm totodată de puțină indulgență, până vom termina cu publicarea manuscrisului, ce ocupă de present acest loc din foaie.

Dlul L. Z. în H. Corespundențe anonime nu se publică. Altfel în aceasta afaceri am publicat deja o corespundență în Nr. 38 al „Tel. Rom.” deși e drept, că privit lucrul din alt punct de vedere. Noi numai regreta putem, când vedem, că lucrurile se duc la estrem. Red.

Loterie

Sâmbătă în 28 Maiu 1887.

Timișoara:	21	65	48	9	50
Viena:	82	30	26	46	61

Nr. 1174 [1600] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Zlagna protopresbiteratului Agnitiei, cu venit anual de 408 fl. 10 cr. — se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Reflecții și prezentaze pe tițiunile instruite conform prescrierilor statutului organic §. 13. — în terminul indicat la sub-semnatul oficiu protopresbiteral.

Agnita, 5 Maiu, 1887.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Oficiul protopresbiteral

Sabin Piso,
protopresbiter.

Nr. 2312. [1601] 1—3

CONCURS.

În urma concursului publicat în luna lui Ianuarie a. c. sub Nr. 9 al „Telegrafului Român” pentru vacanta parochie Mureș-Cristur, parochie de a III-a clasă, neaflându-se nice un concurent, prin aceasta se prolongește acel concurs încă pe 30 de zile dela prima publicare, pe lângă emolumentele duse în anteriorul concurs.

Mureș-Oșorheiu, 12 Maiu, 1887.

Parteniu Trombițaș de Bethlen,
protopresbiter.

[1598] 3—3

Publicațiune.

În 25 Maiu st. v. 1887 la 11 oare a. m.,*) se va ținea în sala școlii gr.-orient. din Seliște, comitatul Sibiiului, licitațiune minuendă pentru edificarea unui adaos la școala din loc.

Aceasta să aduce la cunoștință publică cu acel adaos, cumcă fie care licitant are să depună ca vadiu 5% din prețul de esclamarie satorit cu 4552 fl. 83 cr. v. a.

Oferte în scris și timbrate, prevăzute cu vadium și cu recunoșterea condițiilor speciali se primesc de către președintele comitetului parochial din Seliște.

Planul, preliminarul de spese și condițiunile speciali stau spre vedere până în ziua de licitațiune la subscrisul președinte al comitetului parochial. Seliște, 8 Maiu, 1887.

Liviu de Lemeny,

președ. al comitetului parochial.

*) Veți între Varietăți „Rectificarea.” Red.

Nr. 106

EDICT.

Maria Dârstar din Brașovu-vechiu, legiuita soție a lui Ioan Codlean din Codlea, carea dela anul 1880 a dispărut din Brașov și a părăsit cu necredință pe legiuitul seu bărbat, se citează a se presenta la subscrisul oficiu în termen de trei luni, dela publicarea acestui edict în „Telegraful Român,” căci la din contră se va pertracta și decide cauza sa matrimonială și în absența ei.

Brașov, în 29 Martie, 1887.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. din tractul Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

[1602] 1—3

EDICT.

Nr. 233

Elena Furir din Brașovul vechiu, care înainte cu 12 ani a părăsit cu necredință pre legiuitul ei bărbat George Florea tot din Brașovul-vechiu tractul protopresbiteral I al Brașovului, se citează a se presenta în termenul de 4 luni dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful Român,” la subscrisul oficiu, căci la din contră se va pertracta și decide cauza ei matrimonială și în absența dênsei.

Brașov, în 17 Martie, 1887.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
protop. și adm.

[1597] 3—3

Următorii lui CARL HÜRSCH,

fabricant de postavuri acoperitoare și nepenetrabile de apă,
BUDA-PESTA
Carlsring 3,

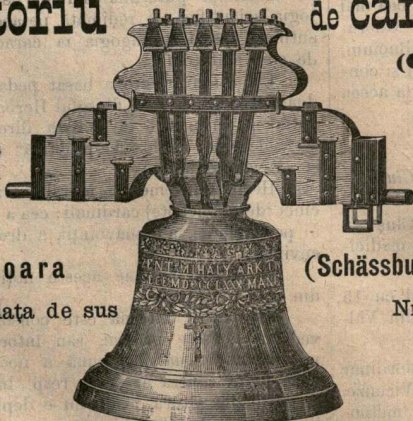
recomandă magazinul seu bogat de toate soiurile de postavuri acoperitoare impregnate și nepenetrabile de apă, plane de rapită, saci pentru bucate, pelângă prețuri cât se poate mai eține

[1599] 2—3

Mihaile Manchen,

vărsătoriu de campane
(Clopote)

și de construcțiunea cea mai nouă

în Sighișoara

piața de sus

(Schässburg-Segesvár)

Nr. 168

o firmă, ce există dela anul 1822 și se bucură de un renume bun, se recomandă tuturor comunelor bisericesci a lifiera și repara clopote de toată mărimea cu coroana de stejar ori de fer legat, face și scaune de clopote din fer bătut pentru anul sau și mai multe clopote cu prețurile cele mai convenabile. Comandele se efeitnează și în depărtare. Clopote mai mici sunt în tot timpul gata. Solvirea se va primi și în rate. [1583] 6—10

Medicamente

pentru

boala de fungie,

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumăni etc. prin
Echshalațiune de gas (cu ajutorul injecciónii rectale).

Necreșutul, idealul admirabil și nerealizabil al medicilor, se poate efeitni sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale presente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a echshalațiunii de gas cu ajutorul injecciónii rectale pere: tusea, frigurile, scuparea, (flegma) și mirosul greu de sudoare. Greutatea corpului se sporesce pe septemână cu 1/2—1 kilogram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/2 de oară dela întrebunțarea echshalațiunii de gas, ise dă un indem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repețesc atacurile.” Chiar și coardele vocale distrucate și plumăni pe jumătate distrucate încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mântuit toți de tot prin mijlocirea injecciónii de gas.

Precum în cele mai mari spitalluri din lume, astfel și în spitallul imperial reg. comun din Viena află aparatul echshalațiunii de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al echshalațiunii de gas (injecciónii-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însăși a bolnavilor prin

Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80, se poate primi pentru 8 fl. și 30 cr. pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursarea postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1585] 9—50